

STATISTIČKI STANDARDI ZA POLUGODIŠNJE ISTRAŽIVANJE O CIJENAMA ELEKTRIČNE ENERGIJE (ERG-3E)

I. OPĆI DIO

UVOD

Državni zavod za statistiku (DZS) na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br.12/13. – pročišćeni tekst), članak 9, priprema i provodi statističke aktivnosti radi ispunjavanja međunarodnih obveza službene statistike iz djelokruga rada utvrđenog Programom.

Europski parlament i Vijeće Europske unije donijelo je Uredbu (EU) br. 2016/1952. dana 26. listopada 2016. o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ. Tom uredbom nastoji se osigurati zajednički okvir za europsku statistiku na kojoj će se temeljiti energetske politike, posebno radi uspostave potpuno integriranoga unutarnjega energetskog tržišta za kupce. Radi boljeg integriranja tržišta trebalo bi osigurati veću transparentnost troškova i cijena energije, kao i transparentnost razine javne potpore. Ta uredba ne podrazumijeva usklađivanje strukture cijena ili naknada u državama članicama.

Na temelju prethodno navedenog ravnatelj DZS-a donosi ove statističke standarde.

CILJ I PREDMET ISTRAŽIVANJA

Cilj ovih istraživanja jest dobivanje polugodišnjih podataka o cijenama električne energije isporučene krajnjim kupcima prema Eurostatovoj metodologiji i nacionalnim potrebama. Polugodišnjim istraživanjem o cijenama električne energije (ERG-3E) prikupljaju se podaci u šest tablica, i to u: a) tablici 1.1. Cijene električne energije isporučene kupcima koji nisu kućanstva; b) tablici 1.2. Struktura cijena električne energije iz tablice 1.1.; c) tablici 1.3. Kontrolna tablica za tablice 1.1. i 1.2.; d) tablici 2.1. Cijene električne energije isporučene kupcima iz kategorije kućanstvo, tablici 2.2. Struktura cijena električne energije iz tablice 2.1.; f) tablici 2.3. Kontrolna tablica za tablice 1.1. i 1.2.

STATISTIČKE JEDINICE

Statističke jedinice za ERG-3E jesu poduzeća ili dijelovi poduzeća koji obavljaju djelatnosti opskrbe i/ili distribucije električne energije. Statističke jedinice za ERG-3E jesu poduzeća koja se bave prijenosom električne energije za dio koji isporučuju krajnjim kupcima.

IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Izveštajne jedinice na koje se odnosi obveza dostave podataka jesu sve pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti opskrbe i/ili distribucije odnosno isporučuju električnu energiju krajnjim kupcima, bez obzira na to je li riječ o glavnoj ili sporednoj djelatnosti.

Radi smanjenja opterećenja izvještajnih jedinica prethodno navedeni podaci mogu se preuzeti od posjednika administrativnih izvora podataka. Državni zavod za statistiku procijenit će sadržaj administrativnog izvora podataka i u skladu sa zakonom preuzeti podatke ako zadovoljavaju ovu metodologiju.

OBUH VAT

Obuhvaćaju se poduzeća koja pojedinačno sudjeluju u opskrbi električne energije s više od 0,5% prema Adresaru statističkih jedinica ovog istraživanja koji će sačiniti Služba statistika industrije, energije i informacijskog društva. Kao podloge za izradu Adresara upotrebljavat će se Registar poslovnih subjekata (RPS) Državnog zavoda za statistiku (DZS) i istraživanje IND-21/PRODCOM.

PRAVNA OSNOVA I METODA SNIMANJA PODATAKA

Istraživanja iz ovih statističkih standarda provode se prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 12/13. – pročišćeni tekst) i Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

Obveza davanja podataka temelji se na Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 12/13. – pročišćeni tekst, članci 35., 38. (stavak 1), 39., 41. (stavak 1) i 41.a. Nedostavljanje podataka ili dostavljanje netočnih ili nepotpunih podataka propisanih ovim statističkim standardima povlači kaznene odredbe iz članaka 69. i 70. navedenog zakona.

Izveštajne jedinice podatke dostavljaju na obrascu ERG-3E najkasnije do 15. veljače za razdoblje srpanj – prosinac i do 15. kolovoza za razdoblje siječanj – lipanj ako Godišnjim provedbenim planom statističkih istraživanja Republike Hrvatske nije drukčije određeno ili sporazumom s posjednikom administrativnih izvora podataka. Izveštajne jedinice ispunjene obrasce dostavljaju direktno Državnom zavodu za statistiku, elektroničkom poštom na adresu erg_ind@dzs.hr ili direktno Državnom zavodu za statistiku, Služba statistika industrije, energije i IT, Ilica 3, p. p. 80, 10000 Zagreb.

UPORABA, OBJAVA I ANALIZA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Podaci prikupljeni ovim obrascima koristit će se za sastavljanje Eurostatova Polugodišnjeg upitnika o cijenama električne energije. Podaci iz ovog istraživanja objavljuivat će se u Statističkom izvješću "Energetska statistika".

II. DEFINICIJE

1. Opće definicije

Proizvođači su razvrstani s obzirom na svrhu proizvodnje:

- proizvođači kojima je to glavna djelatnost: poduzeća u privatnome i javnom vlasništvu čija je glavna djelatnost proizvodnja električne energije i/ili topline za prodaju trećim stranama
- samostalni proizvođači: poduzeća u privatnome i javnom vlasništvu koja proizvode električnu energiju i/ili toplinu koja je u cijelosti ili djelomično namijenjena za njihovo vlastito korištenje za podršku njihovoj primarnoj djelatnosti.

Prijenos je transport električne energije vrlo visokim i visokim naponskim međusobno povezanim sustavom radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje opskrbu

Distribucija je prijenos električne energije visokonaponskim, srednjenaponskim i niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu.

Kupac je veleprodajni ili krajnji kupac električne energije.

Krajnji kupac jest kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu.

Kupac iz kategorije kućanstvo jesti kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti

Kupac koji nije kućanstvo jest fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja nije za korištenje u njihovim vlastitim kućanstvima i uključuje proizvođače i veleprodajne kupce

Opskrba je prodaja, uključujući daljnja prodaja, električne energije kupcima.

2. Cijene

Cijene su one cijene koje se zaračunavaju kupcima iz kategorije kućanstva i krajnjim kupcima koji nisu kućanstva, a koji kupuju električnu energiju za vlastitu upotrebu. U ovom istraživanju prikupljaju se tri vrste polugodišnjih prosječnih cijena električne energije prema propisanim skupinama. Prosječne cijene dobivaju se tako da se fakturirani iznos (bez poreza i trošarina, bez PDV-a i s PDV-om plus svi ostali porezi i trošarine) za isporučenu električnu energiju u kunama podijeli s isporučenom električnom energijom u kWh (kn/kWh) za promatrano razdoblje.

Ovo istraživanje definira tri vrste cijena, i to:

- cijene bez PDV-a i ostalih davanja
- cijene bez PDV-a
- cijene s PDV-om i svim ostalim davanjima.

3. Cijene opskrbe

Cijene opskrbe uključuju sljedeće troškove za krajnjega korisnika: troškove proizvodnje, agregiranja, uravnoteživanja energije, troškove isporučene energije, troškove usluga za kupce, troškove upravljanja nakon prodaje i ostale troškove povezane s opskrbom.

4. Cijene mreže

Cijena mreže uključuje sljedeće troškove za krajnjega korisnika: tarife za prijenos i distribuciju, gubitke pri prijenosu i distribuciji, troškove mreže, troškove usluga nakon prodaje, troškove održavanja sustava te najma i očitavanja brojila.

Mrežna sastavnica dijeli se na dvije podsastavnice, troškove transportne mreže i troškove distribucijske mreže za krajnje korisnike, kako je navedeno u nastavku teksta:

- troškove prijenosa za kupce iz kategorije kućanstva i troškovi transporta za krajnje kupce koji nisu kućanstva.
- troškove distribucije za kupce iz kategorije kućanstva i troškovi distribucije za krajnje kupce koji nisu kućanstva.

5. Porezi, pristojbe, doprinosi i naknade

Ta sastavnica zbroj je šest podsastavnica (poreza, pristojbi, doprinosa i naknada) navedenih u nastavku teksta.

- **Porez na dodanu vrijednost (PDV)**, prema zakon o PDV-u (NN, br. 73/13., 99/13. – Rješenje USRH, 148/13. i 153/13. – Rješenje USRH) koji je u cijelosti usklađen s Direktivom 2006/112/EZ.
- **Davanja za obnovljivu energiju** jesu porezi, pristojbe, doprinosi ili naknade povezani s poticanjem upotrebe obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i kogeneracijske proizvodnje toplinske i električne energije.
- **Davanja za korišteni kapacitet** jesu porezi, pristojbe, doprinosi ili naknade povezani s plaćanjima za kapacitete, energetsom sigurnošću i prikladnošću proizvodnje; porezi na restrukturiranje industrije ugljena; porezi na distribuciju električne energije; izgubljena ulaganja i doprinosi za financiranje energetskih regulatornih tijela ili tržišnih operatora i operatora sustava.
- **Davanja za zaštitu okoliša** jesu porezi, pristojbe, doprinosi ili naknade povezani s kvalitetom zraka i za druge svrhe povezane s okolišem; porezi na emisije CO₂ ili drugih stakleničkih plinova.
- **Davanja povezana s nuklearnim sektorom** jesu porezi, pristojbe, doprinosi ili naknade povezani s nuklearnim sektorom, uključujući povlačenje nuklearnih postrojenja iz uporabe, inspekcije i pristojbe za nuklearna postrojenja.
- **Ostala davanja** jesu svi ostali porezi, pristojbe, doprinosi ili naknade koji nisu obuhvaćeni nijednom od prethodnih pet kategorija: potpora za centralizirano grijanje; lokalne ili regionalne fiskalne naknade; pristojba za opskrbu otoka energijom; koncesijske pristojbe u vezi s dozvolama i pristojbe za mreže ili druge uređaje postavljene na zemljištima i javnoj ili privatnoj imovini.

Sastavni dio ovih statističkih standarda jest i obrazac Polugodišnje istraživanje o cijenama električne energije (ERG-3E), koji se nalazi na našoj internetskoj stranici (<http://www.dzs.hr/Obrasci/Obrasci> Državnog zavoda za statistiku/Industrija, energija i informacijsko društvo/Energija/Polugodišnje istraživanje o cijenama isporučene električne energije).

III. NAPUTCI ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA ERG-3E

Podaci o statističkoj jedinici za koju se ispunjava obrazac ERG-3E

Pod a) "IME" (tvrtka) upisuje se u prvi redak puni naziv poduzeća (pravne osobe) odnosno naziv izvještajne jedinice. U desno pozicioniranim kućicama treba iskazati OIB i matični broj iz Registra poslovnih subjekata (RPS) Državnog zavoda za statistiku (DZS). U drugi redak upisuje se naziv dijela poduzeća za koji se ispunjava obrazac ERG-3E, samo ako cijelo poduzeće nije predmet ovog istraživanja. U kućicu u istom retku unosi se brojevana oznaka Dijela poslovnog subjekta (DPS) iz RPS-a Državnog zavoda za statistiku za koji se ispunjava obrazac ERG-3E.

Pod b) upisuje se sjedište statističke jedinice za koju se ispunjava obrazac ERG-3E, i to: u prvo polje naziv županije, u drugo polje naziv grada ili općine, u treće polje naziv naselja i u četvrto polje naziv ulice i kućni broj.

Tablica 1.1. Cijene električne energije isporučene krajnjim kupcima koji nisu kućanstva

U tablici 1. iskazuju se polugodišnje prosječne cijene električne energije isporučene krajnjim kupcima koji nisu kućanstva za promatrano šestomjesečno razdoblje. U prvom stupcu tablice (a1) upisane su skupine kupaca koji nisu kućanstva za koje izvještajna jedinica treba ispuniti prosječne šestomjesečne cijene. U druga dva stupca (b1 i c1) dane su definicije skupina kupaca koji nisu kućanstva iz prvog stupca u obliku donje i gornje granice godišnje potrošnje električne energije u MWh za svaku skupinu. U sljedeća tri stupca treba iskazati prosječne šestomjesečne cijene jednoga kWh u kunama sa četiri decimalna mjesta (Kn/kWh). U stupac d1 upisuje se cijena bez PDV-a i ostalih davanja, u stupac e1 upisuje se cijena bez PDV-a i u stupac f1 upisuje se cijena s PDV-om i svim ostalim davanjima. Kada distributer ili opskrbljivač električne energije nema neku skupinu kupaca, po pravilu "Velike", u zadnja četiri stupca (d1, e1, f1, i g1) treba upisati crticu ("-").

U zadnjem stupcu (g1) treba iskazati isporučenu količinu električne energije u promatranom polugodištu (siječanj – lipanj ili srpanj – prosinac, ovisno o tome koje se polugodište snima), po skupinama kupaca izraženu u MWh bez decimalnih mjesta.

Tablica 1.2. Struktura cijena električne energije iz tablice 1.1.

U tablicu se unose cijene u kunama po kWh prema skupinama kupaca iz stupca a1 sa četiri decimalna mjesta.

U stupac b2 upisuje se cijena opskrbe. U stupac c2 upisuje se cijena prijenosa, a u stupac d2 cijena distribucije.

U ostale stupce tablice upisuju se iznosi za poreze, pristojbe doprinosi i naknade, i to: u e2 upisuje se PDV, u f2 upisuju se davanja za obnovljivu energiju, u g2 upisuju se davanja za korištenje kapaciteta, u h2 upisuju se davanja za zaštitu okoliša, u i2 upisuju se davanja povezana s nuklearnim sektorom i u j2 sva ostala davanja, a u k2 automatski se upisuju svi porezi, pristojbe, doprinosi i naknade ($k2 = e2 + f2 + g2 + h2 + i2 + j2$).

Tablica 1.3. Kontrolna tablica za tablice 1.1. i 1.2.

Tablica se automatski ispunjava na temelju podataka iz tablice 1.1. i 1.2. Ako su tablice 1.1. i 1.2. korektno ispunjene, sva polja u tablici bit će jednaka 0,0000, a ako nisu jednaki 0,0000, pogrešku treba otkriti i ukloniti je.

U stupcu b3 kontroliraju se cijene bez PDV-a i ostalih davanja iz tablice 1.1. te prethodno navedena cijena treba biti jednaka zbroju opskrbe i mreže (prijenos + distribucija) iz tablice 1.2.

U stupcu c3 kontrolira se PDV iz tablice 1.2. i on treba biti jednak razlici cijene s PDV-om i svim ostalim davanjima te cijene bez PDV-a iz tablice 1.1.

U stupcu d3 kontroliraju se sva ostala davanja osim PDV-a i ona su jednaka razlici cijene bez PDV-a te cijene bez PDV-a i ostalih davanja iz tablice 1.1.

U stupcu e3 kontroliraju se svi porezi, pristojbe i naknade te su oni jednaki razlici cijene s PDV-om i svim ostalim davanjima te cijene bez PDV-a i ostalih davanja iz tablice 1.1. ili davanjima ukupno, stupac k2 iz tablice 1.2.

Tablica 2.1. Cijene električne energije isporučene kupcima iz kategorije kućanstvo

U tablici 1. iskazuju se polugodišnje prosječne cijene električne energije isporučene kupcima iz kategorije kućanstvo za promatrano šestomjesečno razdoblje. U prvom stupcu tablice (a1) upisane su skupine kupaca iz kategorije kućanstvo za koje izvještajna jedinica treba ispuniti prosječne šestomjesečne cijene. U druga dva stupca (b1 i c1) dane su definicije skupina kupaca iz kategorije kućanstvo iz prvog stupca u obliku donje i gornje granice godišnje potrošnje električne energije u kWh za svaku skupinu. U sljedeća tri stupca treba iskazati prosječne šestomjesečne cijene jednoga kWh u kunama sa četiri decimalna mjesta (Kn/kWh). U stupac d1 upisuje se cijena bez PDV-a i ostalih davanja, u stupac e1 upisuje se cijena bez PDV-a i u stupac f1 upisuje se cijena s PDV-om i svim ostalim davanjima. Kada distributer ili opskrbljivač električne energije nema neku skupinu kupaca, po pravilu "Velike", u zadnja četiri stupca (d1, e1, f1, i g1) treba upisati crticu ("-"). U zadnjem stupcu (g1) treba iskazati isporučenu količinu električne energije u promatranom polugodištu (siječanj – lipanj ili srpanj – prosinac, ovisno o tome koje se polugodište snima), po skupinama kupaca izraženu u MWh bez decimalnih mjesta.

Tablica 2.2. Struktura cijena električne energije iz tablice 2.1.

U tablicu se unose cijene u kunama po kWh prema skupinama kupaca iz stupca a1 sa četiri decimalna mjesta.

U stupac b2 upisuje se cijena opskrbe. U stupac c2 upisuje se cijena prijenosa, a u stupac d2 cijena distribucije.

U ostale stupce tablice upisuju se iznosi za poreze, pristojbe, doprinose i naknade, i to: u e2 upisuje se PDV, u f2 upisuju se davanja za obnovljivu energiju, u g2 upisuju se davanja za korištenje kapaciteta, u h2 upisuju se davanja za zaštitu okoliša, u i2 upisuju se davanja povezana s nuklearnim sektorom i u j2 sva ostala davanja, a u k2 automatski se upisuju svi porezi, pristojbe, doprinosi i naknade ($k2 = e2 + f2 + g2 + h2 + i2 + j2$).

Tablica 2.3. Kontrolna tablica za tablice 2.1. i 2.2.

Tablica se automatski ispunjava na temelju podataka iz tablica 2.1. i 2.2. Ako su tablice 2.1. i 2.2. korektno ispunjene, sva polja u ovoj tablici bit će jednaka 0,0000, a ako nisu jednaki 0,0000, pogrešku treba otkriti i ukloniti.

U stupcu b3 kontroliraju se cijene bez PDV-a i ostalih davanja iz tablice 2.1. i prethodno navedena cijena treba biti jednaka zbroju cijena opskrbe i mreže (prijenos + distribucija) iz tablice 2.2.

U stupcu c3 kontrolira se PDV iz tablice 2.2. i on treba biti jednak razlici cijene s PDV-om i svim ostalim davanjima te cijene bez PDV-a iz tablice 2.1.

U stupcu d3 kontroliraju se sva ostala davanja osim PDV-a i ona su jednaka razlici cijene bez PDV-a te cijene bez PDV-a i ostalih davanja iz tablice 2.1.

U stupcu d3 kontroliraju se svi porezi, pristojbe i naknade i oni su jednaki razlici cijene s PDV-om i svim ostalim davanjima te cijene bez PDV-a i ostalih davanja iz tablice 2.1. ili davanjima ukupno, stupac k2 iz tablice 2.2.